Biuletyn
Polonistyczny

07.03.2017

Znamy nominowanych do Nagrody Prezydenta Miasta Gdańska za Twórczość Translatorską im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego

Instytucje: Instytut Kultury Miejskiej w Gdańsku
Miejscowość: Gdańsk

Do drugiej edycji Nagrody za Twórczość Translatorską im. T. Boya-Żeleńskiego w kategorii przekład jednego dzieła zgłoszono 69 książek. Kapituła nominowała do Nagrody siedmiu tłumaczy: Małgorzatę Buchalik za przekład "Rosji" Maksyma Gorkiego, Jacka Giszczaka za przekład "Niedzieli, 4 stycznia" Lyonela Trouillota, Hannę Igalson-Tygielską za przekład "Niedzieli życia" Raymonda Queneau, Krzysztofa Majera za przekład "Depeszy" Michaela Herra, Monikę Muskałę za przekład "Tak. Wyjadacze" Thomasa Bernharda, Piotra Pazińskiego za przekład "Przypowieść o skrybie i inne opowiadania" Szmuela Josefa Agnona oraz Marcina Szustra za przekład "Alfred i Ginewra" Jamesa Schuylera. **Laureatów Nagrody poznaliśmy 7 kwietnia podczas Gdańskich Spotkań Tłumaczy Literatury „Odnalezione w tłumaczeniu”.**

W drugiej edycji Nagrody za Twórczość Translatorską im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego po raz pierwszy wyróżniono dwie kategorie: za całokształt oraz za przekład jednego dzieła. Nazwiska laureatów poznamy podczas gali, która odbędzie się w piątek, 7 kwietnia, o godz. 20.00, w Muzeum II Wojny Światowej. Nominowanych wybierała 6 marca Kapituła Nagrody w składzie: Anna Wasilewska (przewodnicząca Kapituły), Jacek S. Buras, Andrzej Jagodziński, Michał Kłobukowski, Sławomir Paszkiet, Justyna Sobolewska, Tomasz Swoboda. Pełen program Spotkań znajduje się na: www.odnalezionewtlumaczeniu.pl.

- Nagroda za całokształt, w której było 25 zgłoszeń nie przewiduje uprzednich nominacji. W kategorii drugiej wyłoniono siedem nominacji, a konkurs zostanie rozstrzygnięty na drugim posiedzeniu Kapituły w przededniu gali. Selekcja jest koniecznością, której patronuje zasada, że każdy wybór jest rezygnacją. Stąd wynik, jakkolwiek liczba książek godnych uwzględnienia w finałowej siódemce znacznie przekroczyła określony Regulaminem pułap – komentuje Anna Wasilewska, przewodnicząca Kapituły Nagrody.

Do Nagrody zgłoszono książki przekładane łącznie z 18 języków, m. in.: hebrajskiego, starożytnej greki, bośniackiego, fińskiego, tureckiego czy rumuńskiego. - Cieszymy się z tak różnorodnych zgłoszeń. Świadczą m.in. o tym, że istotna jest tematyka tegorocznego „Odnalezionego w tłumaczeniu", czyli „Małe języki". To dzięki tłumaczom, możemy poznać bliżej kulturę i literaturę spoza głównego nurtu – mówi Ana Matusevic z Instytutu Kultury Miejskiej.

Nominowani do Nagrody Prezydenta Miasta Gdańska za Twórczość Translatorską im. T. Boya-Żeleńskiego w kategorii za przekład jednego dzieła:

Małgorzata Buchalik za przekład z języka rosyjskiego: Maksym Gorki, Rosja (wyd. Universitas). Tłumaczka z rosyjskiego i białoruskiego, m. in. Patologie Zachara Prilepina, Miasto ryb Natalki Babinej, Pruska narzeczona Jurija Bujdy. Przełożyła ponad sto mniejszych form prozatorskich i dramatycznych dla czasopism i różnych antologii, a także wystawioną w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku sztuki Mieszczan Maksyma Gorkiego. Redaktorka białoruskiego bloku pisma „Radar".

- Zarówno wydawnictwo, jak i autor serii są pod wrażeniem jakości tekstu nawiązującego do najlepszych tłumaczeń klasyków literatury rosyjskiej na miarę Juliana Tuwima czy Jarosława Iwaszkiewicza. Jednocześnie na szczególną uwagę i szacunek zasługuje umiejętność posługiwania się przez tłumaczkę polszczyzną, której wyczucie można uznać za ważniejsze niż znajomość języka oryginału – opisuje w uzasadnieniu nominacji Marta Turnau z wydawnictwa Universitas.

Jacek Giszczak za przekład z języka francuskiego: Lyonel Trouillot, Niedziela, 4 stycznia (wyd. Karakter). Tłumacz literatury francuskiej i frankofońskiej. Ukończył polonistykę na KUL, studiował literaturę współczesną na Uniwersytecie Paris-Sorbonne (Paris IV). Przełożył ponad pięćdziesiąt książek autorów francuskich i frankofońskich (z Afryki i Antyli). Jest laureatem Międzynarodowej Nagrody im. Ryszarda Kapuścińskiego za przekład książki Jeana Hatzfelda Strategia antylop (2010), Kawalerem Orderu Sztuki i Literatury, przyznanego przez Ministra Kultury i Środków Przekazu Republiki Francuskiej (2015) i laureatem Nagrody „Literatury na Świecie" (2016) za przekład książki Alaina Mabanckou Zwierzenia jeżozwierza.

- Powieść haitańskiego autora to właściwie poemat – gęsty, polifoniczny, o dużym ładunku emocjonalnym. Jacek Giszczak znakomicie uchwycił niepowtarzalny –

surowy, a zarazem nasycony poezją – styl pisarza. W jego przekładzie Trouillot brzmi mocno i poruszająco – uzasadnia Małgorzata Szczurek z Wydawnictwa Karakter.

Hanna Igalson-Tygielska za przekład z języka francuskiego: Raymond Queneau, Niedziela życia (wyd. Biuro Literackie). Tłumaczka literatury francuskiej i hiszpańskiej. W 2010 roku otrzymała nagrodę „Literatury na świecie", a w 20115 roku za przekład Psiej trawki Raymonda Queneau była nominowana do Nagrody Literackiej Gdynia. Jej dorobek obejmuje wiele tomów przekładów poetyckich, prozatorskich, esejów filozoficznych i dzieł naukowych. Wśród tłumaczonych autorów znajdują się m.in. poeci Leconte de Lisle, Charles Baudelaire, prozaicy Emilia Pardo Bazan, Fernando Savatera, Colette i noblista J.M.G. Le Clézio, filozof Paul Ricoeur.

- Przekład przygotowany przez Hannę Igalson-Tygielską poszerzył dostępny po polsku kanon twórczości jednego z najciekawszych francuskich pisarzy XX wieku. Queneau świadomy niejasnego, dwuznacznego związku literatury z rzeczywistością, panuje w swoich utworach nad każdym słowem. Autor wymagał wybitnego tłumacza, a taką właśnie osobą jest Hanna Igalson-Tygielska – opisuje zgłaszające tłumaczkę wydawnictwo Biuro Literackie.

Krzysztof Majer za przekład z języka angielskiego: Michael Herr, Depesze (wyd. Karakter). Tłumacz literatury pięknej oraz tekstów naukowych (angielski, polski), absolwent specjalizacji translatorskiej (literatura piękna). Adiunkt w Zakładzie Literatury Amerykańskiej na Uniwersytecie Łódzkim. Specjalizuje się we współczesnej literaturze północnoamerykańskiej (przede wszystkim kanadyjskiej). Jego przekład Listów Allena Ginsberga został uhonorowany nagrodą Literatury na świecie (2015). Za przekład na angielski fragmentów Kucając Andrzeja Stasiuka otrzymał w 2016 r. II nagrodę w konkursie John Dryden Translation Competition, organizowanym przez the British Comparative Literature Association i the British Centre for Literary Translation.

- Książka Herra to wyjątkowe wyzwanie translatorskie: deliryczny język pełen hipnotycznych wizji, żołnierskiego slangu i poetyckich metafor, wymyślony tak, aby najlepiej oddać doświadczenie wojny w Wietnamie – szału zabijania, roztrzaskanej psychiki. Krzysztof Majer wyszedł z tego zadania obronną ręką, po mistrzowsku odtwarzając krwistość, wizyjność i poetyckość języka tej książki. Jego Depesze brzmią mocno i nie mniej przekonująco niż amerykański oryginał – uzasadnia Małgorzata Szczurek z Wydawnictwa Karakter.

Monika Muskała za przekład z języka niemieckiego: Thomas Bernhard, Tak. Wyjadacze (wyd. SW Czytelnik). Tłumaczka literatury niemieckojęzycznej, dramatopisarka. Tłumaczy głównie współczesnych autorów, takich jak Thomas Bernhard, Werner Schwab, Heiner Müller. W 2016 roku otrzymała Literacką Nagrodę Stowarzyszenia Autorów ZAIKS za przekłady literackie. Jej eseje ukazały się w albumach zdjęciowych Andreasa Horvatha Jakutien (2003) i Heartlands (2007). Współpracowała z nim także podczas realizacji dokumentów: Z punktu

widzenia emerytowanego portiera (Kryształowy Glob w Karlovych Varach, 2006) i The Passion According to the Polish Community of Pruchnik (2009) i Arab Attraction (2010).

- Przekłady Moniki Muskały czyta się jak oryginały. Jej rozumienie autora i czucie tekstu oraz giętka i piękna polszczyzna wzbudzają nasz szacunek, a może nawet i zazdrość. Proza Thomasa Bernharda niczego nie traci w tłumaczeniu, autor zaś zyskuje nowych czytelników w Polsce – napisała w uzasadnieniu Anna Rucińska z SW „Czytelnik”.

Piotr Paziński za przekład z języka hebrajskiego: Szmuel Josef Agnon, Przypowieść o skrybie i inne opowiadania (wyd. Nisza). Pisarz, filozof, tłumacz, naczelny redaktor „Midrasza”, badacz związany z Uniwersytetem Muri im. Franza Kafki. Przez kilka lat zajmował się Ulissesem Jamesa Joyce’a (książka Labirynt i drzewo, 2005, oraz przewodnik Dublin z Ulissesem, 2008). Laureat Paszportu Polityki i Europejskiej Nagrody Literackiej. Pisze, tłumaczy, zajmuje się filozofią judaizmu i tematem żydowskim w literaturze. W 2015 opublikował zbiór esejów pt. Rzeczywistość poprzecierana nominowany do Nagrody Literackiej Gdynia i wyróżniony nagrodą „Literatury na Świecie” im. Andrzeja Siemka. Przekładał m.in. Księgę liter Lawrence’a Kushnera, eseje Davida Roskiesa, eseje Amosa Oza i Fani Oz-Salzberger Żydzi i słowa, a ostatnio – opowiadania Szmuela Josefa Agnona.

- Przekład z języka rzadkiego, sporządzony z wielką erudycją, starannością i pomysłowością. Tłumacz napisał go bardzo czystą i urozmaiconą – chwilami rymowaną – polszczyzną – komentuje Michał Kłobukowski.

Marcin Szuster za przekład z języka angielskiego: James Schuyler, Alfred i Ginewra (wyd. Państwowy Instytut Wydawniczy). Studiował filozofię i amerykanistykę na Uniwersytecie Warszawskim. Od 2006 r. sekretarz redakcji „Literatury na świecie”. Tłumaczy z angielskiego literaturę piękną, eseistykę, krytykę literacką, teksty z dziedziny nauk humanistycznych. Przekładał takich autorów jak M.H. Abrams, Marshall Berman, Harold Bloom, William Burroughs, Bob Dylan, Paul de Man, Henry Green i in.

Gdańskie Spotkania Tłumaczy Literatury - debata w 2015 roku (fot. Bogna Kociumbas).

Organizator: Instytut Kultury Miejskiej, Miasto Gdańsk

Patroni medialni: Tygodnik Powszechny, TOK FM, Magazyn „Książki do czytania”, Gazeta Wyborcza Trójmiasto, Co jest grane 24, trojmiasto.pl, lubimyczytac.pl, Booklips.pl

Źródło: materiały prasowe Instytutu Kultury Miejskiej

Linki:

- http://www.odnalezionewtlumaczeniu.pl
- http://www.facebook.com/odnalezionewtlumaczeniu

Słowa kluczowe: tłumacz, przekład, tłumaczenie